

ТРУДОЛЮБ І ХОРОША ЛЮДИНА*(до 80-річчя професора Володимира Івановича Стеблюка)**Стеблюк В. І.*

Володя Стеблюк народився 12 серпня 1937 року в с. Кашперівка Тетіївського району Київської області у сім'ї службовців. Невдовзі сім'я переїхала за місцем призначення батька на роботу у Яничанське лісництво Олександрівського ліспромгоспу Кіровоградської області, де їх і застала війна. У 1942 році після арешту батька за зв'язок з партизанами мати з двома синами переїхала до родичів у село Бондурово того ж району, де вони і проживали до звільнення від окупації у 1944 р. Лише істинно людська доброта і власна самопожертва допомогли мамі уберегти дітей. Батько приєднався до сім'ї лише в 1944 році, після втечі з полону під час транспортування до концтабору у Польщі.

У 1944 році Володя вступив до школи, з сьомого класу вчився в Красносільській середній школі Олександрівського району Кіровоградської області, яку закінчив у 1954 році. З вересня 1954 по квітень 1955 року працював по трудовому найму різноробочим у Нижньо-Єнтальському ліспромгоспі тресту «Устюгліс» в Росії.

Закінчив КПІ у 1960 році з червоним дипломом, встигнувши попрацювати влітку на освоєнні цілинних земель Казахстану, за що був нагороджений медаллю «За освоєння цілинних земель». Завідувач кафедри професор Тимофій Михайлович Голубєв запропонував Володі Стеблюку посаду асистента. Стеблюк В. І. погодився на пропозицію і працював з 1960 до 1965 року на посаді асистента, а потім і на посаді старшого викладача.

У 1971 році Володимир Стеблюк захистив кандидатську дисертацію на тему «Дослідження процесу вібраційної зачистки та визначення параметрів віброзачисних пресів», отримав атестат доцента і працював на посаді доцента, а з 2005 року обирається на посаду професора кафедри після захисту докторської дисертації.

За ці роки Володимир Іванович Стеблюк викладав такі дисципліни: «Технологія листового штампування», «Теорія обробки металів тиском», «Технологія холодного штампування та конструювання штампів», «Інформатика», «Об'єктно-орієнтоване програмування». Він керував курсовим і дипломним проектуванням. Наукові інтереси Володимира Івановича дуже широкі. Під його керівництвом розроблена технологія процесу витягування з диференційованим нагріванням осередку деформації, яка дозволяє скоротити кількість технологічних переходів при витягуванні глибоких порожнистих виробів з алюмінієвих та мідних сплавів, зі спеціальних сталей. У даній розробці вперше у світі сумісно з Інститутом проблем матеріалознавства НАН України та Київським редуторним заводом виготовлено штампи з використанням високоміцної конструкційної кераміки, що дозволило проводити диференційоване нагрівання ТВЧ заготовок безпосередньо у штампі.

Під керівництвом Стеблюка В. І. було розроблено кілька технологій виготовлення виробів спеціального призначення. Сумісно з Науково-дослідним інститутом хімічної промисловості (м. Шостка) та Міністерством оборони України розроблена технологія процесу витягування з попереднім профілюванням заготовки, теоретично обґрунтовано та експериментально доведено можливість інтенсифікації процесів виготовлення порожнистих виробів із складним профілем стінок і дна на універсальному пресовому обладнанні. На ВАТ «Карпати» (м. Чернівці) розроблено технологію та налагоджено виробництво надійних штамповано-зварених балонів скрапленого газу з одним кільцевим швом. Ці балони перевищують

кращі закордонні аналоги, маса яких менша на 10 %, а запас міцності більший на 15 %. Підготовлена технологія та оснащення для виробництва балонів вогнегасників для впровадження на заводі «Пожтехніки» (м. Луганськ). За вказану розробку В. І. Стеблюк удостоєний Подяки міського голови у 2002 р.

Науковою групою Володимира Івановича створено технологію витягування особливо тонкостінних вісесиметричних деталей та вдосконалено аналітичні методи визначення розмірів і форми заготовок та переходів, відпрацьована технологія виготовлення особливо тонкостінних трубчастих порожнистих виробів із спеціальних сплавів, товщина стінки яких у межах 0,05–0,075 мм, які знаходять своє застосування у лазерній та світлокопіювальній техніці.

У 1994 році Володимира Івановича Стеблюка було обрано завідувачем кафедри Обробки металів тиском.

У 1999 році Стеблюк В. І. захистив докторську дисертацію на тему «Розробка теорії та методів інтенсифікації формозмінюючих операцій листового штампування» і отримав науковий ступінь доктора технічних наук. Володимир Іванович створив наукову школу з інтенсифікації листового штампування, підготував сім кандидатів наук, (один з них працює у Болгарії), та двох докторів наук.

З 2005 року і по теперішній час Стеблюк В. І. – професор кафедри Механіки пластичності матеріалів та ресурсозберігаючих процесів Механіко-машинобудівного інституту НТУУ України «КПІ імені Ігоря Сікорського», член спеціалізованої Вченої ради університету, член Співки інженерів-механіків «КПІ ім. Ігоря Сікорського».

За багаторічну сумлінну працю на освітянській ниві Стеблюк Володимир Іванович нагороджений знаком Міністерства освіти і науки України «Відмінник освіти України», отримав відзнаку заслужений викладач Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут», він академік Академії вищої школи України з 2000 р.

19 травня 2018 року в залі Вченої Ради «КПІ ім. Ігоря Сікорського» відбулася ювілейна зустріч випускників кафедри «Обробка металів тиском» (зараз Механіки пластичності матеріалів та ресурсозберігаючих процесів) різних років. Були присутні інженери-механіки з обробки металів тиском різних поколінь: і сивочолі випускники шістдесятих років, і поважні директори та головні спеціалісти промислових підприємств, і студенти перших курсів! Один з найхвилюючих моментів таких зустрічей є традиційна перекличка груп всіх років кафедри ОМД. Найгучніші оплески дісталися випускникам 60-го року випуску на чолі з Володимиром Івановичем. І це не випадково, адже саме Володимир Іванович дав путівку у доросле життя всім присутнім у залі Вченої ради.

Творчий доробок проф. В. І. Стеблюка складає понад 200 наукових робіт, більше 100 винаходів та авторських свідоцтв, у тому числі:

1. Технологія листової штамповки. Курсовое проектирование : навчальний посібник / Співавтори : Марченко В. Л., Белов В. В. и др. – К. : Вища школа, 1983. – 280 с.

2. Стеблюк В. И., Кузьменко Ю. А. Прогрессивная технология и современное оборудование для обработки металлов давлением : монографія. – К. : УкрНИИНТИ, 1973. – 56 с.

3. Стеблюк В. І., Шкарлута Д. Б., Розов Ю. Г., Лагно В. І. Автоматична стрілецька зброя: вчора, сьогодні, завтра. Т. 1. Пістолети-кулемети : монографія. – Херсон : ХНТУ, 2011. – 416 с.

4. Стеблюк В. І., Шкарлута Д. Б., Розов Ю. Г., Лагно Ю. В. Автоматична стрілецька зброя: вчора, сьогодні, завтра. Т. 2. Автомати (штурмові гвинтівки) : монографія. – Херсон : ХНТУ, 2011. – 436 с.